

# Obdarite deco s knjigami iz založbe Učiteljske tiskarne!

čala društvena uprava dedičem znesek 24.125 Din. Na zaostalih pristojbinah in članskih prispevkih dolgujejo društveni blagajni nekateri člani okrog 6000 Din. Skupna vsota, katero imajo plačati društveni blagajni, znaša okrog 30.000 Din. To je visok znesek! Uprava prosi vse člane, da takoj po prejemu položnic nakažejo zapadli znesek. Ne odlašajte na poznejši čas! Zneski so z vsakim smrtnim slučajem višji, posebno pri zakonskih parih, kjer je dvojen prispevek. Nizke zneske lahko plačam, visok znesek se pa rad odloži. Uprava vrši svojo dolžnost napram društvu vedno takoj brez odloga, zato zanesljivo pričakuje, da bodo tudi člani v najkrajšem času poravnali vse zapadle prispevke.

— **Učiteljska Samopomoč ima 1682 članov.** V letu 1925. je bilo dozdaj 13 smrtnih slučajev. Današnja posmrtnina znaša 8410 Din.

— **g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani.** Članarino za leto 1925. so plačali in prispevali še druge darove tovariši na državnem zavodu za gluhoneme v Ljubljani: ravnatelj Fran Grm 10 Din, Albin Boštjančič 10 Din, Mirko Dermeli 50 Din, Ljuba Dermeli 10 Din, Ivo Erbežnik 10 Din, Metod Kumelj 10 Din, Ivan Kunst 10 Din, Vilko Mazi 10 Din, Karel Puhar 10 Din in eno obveznico 7% drž. invest. posojila z enim zapadlim kuponom, skupaj 113 Din 50 para ter tov. Dragotin Zupančič 10 Din, Družina tov. Mirka Fegica iz Ljubljane je darovala eno obveznico 7% drž. invest. posojila za 500 Din, tov. Rud. Horvat ml. iz Škofje Loke eno obveznico za 100 Din, skupaj 843.50 Din. Vsem darovalcem najlepša hvala! Ako prištejemo današnji izkaz prejšnjemu, vidimo, da so presegli vsi letošnji prispevki že 11. tisoč, ker znašajo 11.209 Din. Ob tej priliki prosim one tovariše, ki so na zastanku za zemljevid, naj čimprej poravnajo račun, da zadostim drugim obveznostim. — Jos. Kobal, blagajnik.

## DESET ZAPOVEDI.

1. Veruj, da bo Konvikt zgradila le stanovska sloga!
2. Ne blati po nepotrebnem požrtvovalnih sodelavcev!
3. Ne posvečuj praznika z brezdeležem! Prirejaj igre!
4. Spoštuj omlajeno idejo, da ohraniš dolgo življenje in da se bode dobro godilo vsej učiteljski deci!
5. Ne ubijaj sotrpinov, ne nedolžnih sirot s prekrizanimi rokami!
6. Ne izrabljaj svojih sil, da nam izročiš v varstvo le krepko deco! Vse moči posveti Konviktu!
7. Išči dohodkov v prid Konviktu kjerkoli moreš in ne kradi Bogu časa!
8. Ne hudui se nad bližnjim, če Konviktu marljivejša donaša prepotrebni daril! Skušaj ga prekositi!
9. Ne želi, da bi drugi delali namesto Tebe!
10. Ne želi, da bi se kapital sam sestavil! V dolžnost ti je, da zbiraš darove v naturalijah (smreke!) ali v gotovini in utrdiš gradbeni temelj!

## MI IN ŠOLA.

Pri vsem svojem šolskem delovanju se poslužujem običajno raznega gradiva iz življenja svojih učencev, nasprotno pa svoje izvenšolsko delovanje osredotočam pri šolskem pouku. Sledeči vzgled podajam le v opomin.

Prosti spis. Pisali na posebne liste.

Spoštovani gospodar!

Najiskreneje se zahvaljujem za smreko, ki ste mi jo včeraj podarili v namen skorajšnje zgraditve prepotrebne učiteljskega sirotišča in dijaškega zavetišča.

Prosim, da mi hode čimprej mogoče pripeljeta na moj dom, ali pa sporočite, kje da bi jih lahko nakladali.

Hvaležnim pozdravom

Za Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani.

Vseh 26 listov so otroci naslovili na darovalce in jih istim razdelili. Ker učitelji nimate razmnoževalnih priprav, svetujem, da posnemate moj vzgled, toda treba je preje obresti nekaj hiš. Več ko otrok uporabiš za pisanje, več bomo imeli hlodov, večji bodo uspehi spisja, večji dohodki Konvikta!

I. L.

## Iz naše stanovske organizacije.

### Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

#### Vabila:

— **ODBOROVA SEJA OKRAJNEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LJUBLJANSKO OKOLICO** bo v torek, dne 8. decembra t. l. ob 9. uri v Učiteljski tiskarni. Radi važnosti seje vabimo, da se po možnosti iste udeležijo razven vseh odbornikov tudi drugi člani. — Avgust Korbar, t. č. predsednik.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO** zboruje v ponedeljek, dne 7. decembra 1925 ob 14. uri v III. deški osnovni šoli na Ruški cesti po sledečem dnevnem redu: 1. Zapisnik. 2. Poročilo predsednika, 3. Dopisi. 4. »O novih nujnih nalogah učiteljskega društva«, poroča tovariš Grčar. 5. Poročilo delegata o državnem učiteljski skupščini. 6. Slučajnosti. Odbor se je soglasno izrekel za popoldansko zborovanje, ker je v decembru itak že precej dni prostih. Da ne izostane prav nobeden, se trdno nadeja odbor.

— **NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v ponedeljek 7. decembra t. l. ob 10. uri v deški šoli v Novem mestu po tem dnevnem redu: 1. Poročilo predsednika. 2. O šolskem odru: poroča tov. Ivanetič. 3. O učiteljskem konviktu, obvezna članarina: poroča predsednik. 4. Ugotovitev članstva za l. 1926. 5. Slučajnosti. Kdor se iz kateregakoli vzroka ne udeleži zborovanja, naj pismo javi k 3. in 4. točki svoje želje. V splošnem pa je udeležba obvezna in je le Gantarjeva metoda opravičljiva. — predsednik.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO LITIJSKEGA SREZA** zboruje v Ljubljani dne 7. decembra 1925 ob 1/2 9. uri dopoldne v risalnici državnega učiteljskega. Vzored običajen. Takoj po uvodu sledi predavanje tov. ravnatelja Lojzeta Novaka o temi: »Risanje in ročno delo po novih učnih načrtih«. Prosimo točne in čim častnejše udeležbe!

— **RADOVLJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje dne 12. decembra 1925 ob 1/2 11. uri v hotelu »Rabič« na Dovjem s sledečim dnevnim redom: 1. Došli dopisi. 2. »Risanje in ročna dela«, predava tov. A. Novak iz Ljubljane. 3. »Moderna struja v šolstvu«, predava tovariš Leo Pibovec. 4. Slučajnosti.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA** zboruje dne 12. decembra t. l. točno ob 10. uri. Spored: 1. Zapisnik z dne 10. oktobra t. l. 2. Dopisi. 3. Poročila tajnikov o delovanju krožkov v času od zadnjega društvenega zborovanja. 4. Predlogi. 5. Slučajnosti. Pridite vsi, da trud nam delo uspešno zori.

#### Poročila:

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO** je zborovalo dne 5. novembra 1925 ob polvolni udeležbi.

**Predsednikovo poročilo.** Predsednik se v iskrenih besedah spomni pretrano umrlega tov. Davorina Vodenika, tukajšnjega upravitelja ter ga predoči kot vzor tovariša, marljivega člana organizacije in agilnega sodelavca pri raznih kulturnih in naprednih društvih. Spominski kamen v »Učiteljskem domu« bodi priča čuta hvaležnosti, ki ga goji učiteljsko do njega. — Nato pozdravi novodošle člane, častita učnim močem, dodeljenim na meščansko šolo ter se spomni tov. starejšin: Vobiča, Pavlina in Š. Vodenika, ki so stopili v pokoj.

**Dopisi.** Izmed dopisov je važno poročilo tukajšnje Ljudske knjižnice glede upeljave učiteljskih knjig v poslovanje knjižnic in glede olajšave pri izposojanju knjig učitelstvu. Na dopis sreskega poglavarja za levi breg glede združitve okrajnih učiteljskih knjižnic v sreske, se sklene, da se združita mestna in ista za bivši šolski okraj Maribor-okolica v centralno knjižnico obeh mariborskih srezov s sedežem v Mariboru.

**Poročilo delegata o V. pokrajinski skupščini poverjenstva UJU Ljubljana v Šoštanju.** Tov. Skala obširno poroča. Sprejeti so njegovi predlogi: a) glede načrta stanovsko - političnega odseka, b) glede delitve obmejnega odseka, in

sicer v obmejni odsek za Koroško in Prekmurje s sedežem v Mariboru in obmejni odsek za Goriško in Primorje s sedežem v Ljubljani, c) glede prispevka letnih 100 Din za »Učiteljski dom«, izvzemši poročene učiteljice s polovično draginjsko doklado.

**Nemščina na osnovni šoli.** Z velikim zanimanjem sledi zborovalci razmotirvanju tov. Cibica za odpravo nemščine na osnovni šoli in predavanju tovariša Grčarja proti temu predlogu. Tov. Cibic utemeljuje svoj predlog z nacionalnega in pedagoškega stališča, tov. Grčar pa pobija ta predlog največ s kulturnega in gospodarskega vidika. Večina se izreče za odpravo nemščine na osnovni šoli.

Radi pozne ure se preloži poročilo delegata o glavni skupščini UJU v Subotici na prihodnje zborovanje v decembru.

**Nemščina na osnovni šoli, predaval** tov. Cibic, protireferat tov. Grčar.

— **CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo skupno z bratskim Savinjskim učiteljskim društvom dne 9. novembra 1925 v Celju.

Izmed 134 članov navzočih 115.

**Tovariš predsednik** se uvodoma spominja ravnatelja tukajšnje gimnazije g. Jeršinovca, ki ga je kruta smrt zadela v najlepši dobi svojega življenja. Tovariši se vzdignejo s sedežev ter mu zakličejo trikratni »Slava«. Nato pozdravlja prav prisrčno današnje predavatelje: tovarišico El. Kukovčev, povdarja joč, da je tovarišica znana vsemu učitelstvu po njenih temeljitih spisih v naših strokovnih revijah. Častita nadalje še tov. Potočniku povodom imenovanja sreskim šolskim referentom za laški okraj, želeč nadse agilnemu in dobremu tovarišu najobilnejših uspehov na zaslužnem mestu.

**Sklepi:** Nato so se obravnavala razna stanovska vprašanja in sprejele sledeče resolucije:

**Učiteljsvo obsoja** postopanje šolske oblasti, ki je odstavila oblastnega šolskega nadzornika za osnovne šole v mariborski oblasti, tovariša H. Schella, moža našega zaupanja in nepristranskega šolskega uradnika ter prosi, da UJU Ljubljana podvzame korake, da se ta tudi za nas tako skeleči udarec po zaslužnem in priznanem šolniku popravi s tem, da se mu da primerno zadoščenje.

**Glede na dejstvo, da učiteljsvo meseca avgusta t. l. upokojenemu** (nekateri celo mnogo preje), do danes v mariborski oblasti še niso nakazani pokojninski prejemki ter so vsled tega zašli prizadeti v prav mučne gnotne razmere, se poverjeništvu UJU nujno poziva, da na merodajnem mestu z vso enegijo zahteva, da se to za učiteljsvo poniževalno zavlačevanje nakazila pokojninskih prejemkov odpravi in se pokojnina v prihodnje pravočasno nakaže.

**Poverjeništvu UJU** se naproša, naj stori primerne korake na merodajnih mestih, da se tudi vsem upokojenim državnim uradnikom prizna polovična vožnja po železnicah.

**Predavala je »O deških ročnih delih«** izredno vsestransko tovarišica Eliza Kukovec iz Stoperc. Orisala je točno pedagoška stremjenja, ki so dovedla do tega, da se je ta predmet postavil v našo osnovno šolo. Podala nam je praktične smernice, od nje same temeljito proučene in preizkušene, za deška ročna dela z raznim materialom. Pokazala nam je nebroj ličnih izdelkov, ki so dokazali odlični uspeh njenih metod v tem predmetu. Učiteljsvo je bilo za njen plemeniti trud iskreno hvaležno, saj je z njenim predavanjem izredno mnogo pridobilo. — N. B. Vsem društvom v obeh oblastih bi želeli, da od delavne tovarišice pridobe isto. Ali ji šolska oblast v to svrhu ne bi mogla dovoliti primerne-

ga dopusta in odškodnine, ako želi, da se upeljani predmet goji v šoli s koristjo?

**Prihodnje zborovanje** meseca januarja!

## Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani. Frančiškanska ulica št. 6.

### Ocene.

— **k Robinson — knjiga za našo mladino.** Cena broširani knjigi je 15 Din, trdo vezani pa 20 Din, po pošti 1 Din več. Dobi se v Učiteljski knjigarni in naravnost pri založniški tvrdki, to je pri I. Blasnika nasled. d. d. tiskarski in litografski zavod v Ljubljani, Breg št. 12.

Pravkar je izšla v založbi tiskarskega in litografskega zavoda I. Blasnika nasled. v Ljubljani prekrasna »Povest o Robinsonu«, ki jo je za angleško mladino priredil Kathleen Fitzgerald, v slovensčino pa preložil mojster našega jezika Bogumil Vdovič. Knjiga je okrašena z 26 lepimi štirbarvnimi slikami, ki jih je po izvirniku slike posnel litografski zavod založnika tako umetniško dovršeno, da so nekatere slike celo lepše izdelane kot one v originalni izdaji. Vdovičeva slovensčina je izredno lepa in blaglasna tako, da je ta izdaja Robinsona izreden knjižni dogodek za naš narod, kajti lahko se reče, da takšne knjige nima vsak narod. Knjiga je namenjena zlasti mladini, pa tudi odrasli jo bodo brali z užitkom. Tudi je zelo primerno darilo za Miklavža ali Božič.

### POSLO.

Gospodu Bogumilu Medveščku, šolskemu upravitelju v Rovtahu.

V političnem listu mi predbacivate, da sem kot urednik stanovskega glasila »plačan« od Učiteljske tiskarne in da sem zato na strani te in ne organizacije ter tudi od nje odvisen. Kot dokaz navajate, da je razvidno to iz tega, ker je list natrpan reklame za tiskarno.

Kar se tiče moje nagrade za urejanje treh listov (»Učit. Tov.«, »Prosve-te«, »Učit. Omladine«), naj Vam povem, da dobim v eni desetini časa, ki ga porabim za urejanje listov in druge posle, ki so zvezani s tem, tako nagrado povsod z veliko manjšim trudom brez vsakih neprilik in očitkov pri tem. Od blagajništva bom pa zahteval, da ob prvi priliki pojasni članstvo nagrajanje org. funkcionarjev in razmerje v katerem je tozadevno organizacija s tiskarno. Če kedaj, mi je v danem trenutku prijetno, da niso nagrade funkcionarjev izdane iz članskih prispevkov, ker sicer bi se Vi, g. Medvešek, morda celo osmelili do trditve, da Vi »plačujete« urednika in druge.

Iz lista pa članstvo lahko samo razvidi, da je list napram organizaciji izpolnjeval vedno svojo dolžnost.

Glede reklame s strani tiskarne v listu si oglejte bilančne račune organizacije v 26. številki lanskega letnika »Učit. Tov.« in izprevideli boste, s kolikim zneskom razbremenjuje ta prispevek budget lista, kar bi sicer moralo odpasti na račun članskih prispevkov in poviška članarine. Žal mi je le, da list nima vsaj za eno stran stalnih oglasov, kar bi pripomoglo listu, da bi imel stalno lahko dve strani priloge in tudi k povzdigi ugleda lista.

Iz teh podatkov je razvidno, kolika je moja odvisnost od katerekoli strani in kako nizkotnih sredstev se poslužujete za podpiranje Vaših zmernih naziranj o organizaciji.

V nadalje ne bom izgubljal z Vami svoje energije in časa.

V Ljubljani, nedeljo 29. nov. 1925.

Ivan Dimnik,  
urednik »Učit. Tov.«



Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

**„KARO“ čevlje**

Lastne delavnice. Cene solidne.

**MARIBOR**  
Koroška cesta 19

Le najbolje je najceneje